

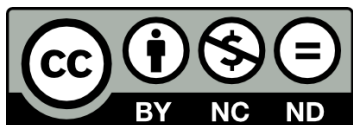
Ιστορία Σλαβικών Λαών

Ενότητα 12^η: Μαυροβούνιο

Αγγελική Δεληκάρη

Λέκτορας Μεσαιωνικής Ιστορίας των Σλαβικών Λαών

Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

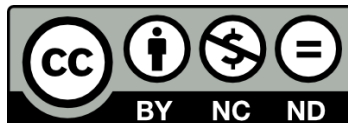
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μαυροβούνιο

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Γεωγραφικός προσδιορισμός.
2. Ηγεμόνες.
3. Οθωμανική προέλαση.

Σκοποί ενότητας

- Η δημιουργία του κράτους του Μαυροβουνίου.
- Οι σχέσεις του με τη βυζαντινή αυτοκρατορία, τη Σερβία και του Οθωμανούς.

Μαυροβούνιο

- Το Μαυροβούνιο (Crna Gora) οφείλει το όνομά του στους ψηλούς ορεινούς όγκους των Διναρικών Άλπεων που καλύπτουν τη χώρα. Στις βυζαντινές πηγές έως τον 11ο απαντάται ως Διόκλεια, δηλαδή με το όνομα της σημαντικότερης πόλης εκείνης της περιόδου, ενώ από τον 11ο και μετά με την ονομασία Ζέτα.
- Γεωγραφικά εκτείνεται στην παραλιακή ζώνη που ξεκινά από τον κόλπο του Κατάρου ως τον ποταμό Μπογιάννα (προς τα νότια), την περιοχή της Σκόδρα καθώς και τα βουνά που ως ένα σημείο η ιστορική πορεία του Μαυροβουνίου ταυτίζεται με αυτήν της Σερβίας.
- Κατά τον 11ο αι. η Διόκλεια ήταν ένα από τα δύο κέντρα που έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο για τη δημιουργία του μεσαιωνικού σερβικού κράτους.

Ηγεμόνες

- Οι ηγεμόνες που διακρίθηκαν στην πρώτη φάση της ιστορίας του Μαυροβουνίου ήταν ο Στέφανος Βοϊσλάβος (1037-1051) και ο Μιχαήλ (1052-1082) και ο γιος του Κωνσταντίνος Βοδίνος (1082-1101) που κατόρθωσαν να επεκτείνουν το κράτος τους εδαφικά και πέτυχαν να αναβαθμίσουν τη καθολική επισκοπή Αντιβάρεως σε αρχιεπισκοπή (το 1067 ή το 1089).
- Με τη δυναστεία των Νεμανιδών (Στέφανος Νεμάνια, βλ. ενότητα για τη Σερβία) η περιοχή του Μαυροβουνίου, δηλ. η Ζέτα ενώθηκε με την Ρασκία και αποτέλεσε τμήμα του μεσαιωνικού σερβικού κράτους.

Βασίλειο της Ζέτα

Εικόνα 1: Βασίλειο της Ζέτα, 1100 μ.Χ.

Οικογένεια των Balšići

- Ο θάνατος του Στέφανου Δουσάν το 1355 οδήγησε στον κατακερματισμό των σερβικών εδαφών. Στη Ζέτα επικράτησε από το 1360 η οικογένεια των Balšići. Οι τρεις γιοι της οικογένειας (Stracimir, Gjuragi, Balša) εξουσίαζαν την περιοχή αυτή ως το 1421.
- Ύστερα αποτη νίκη των Τούρκων στο Κοσσυφοπέδιο (1389) και τις συχνές επιθέσεις τους στη Ζέτα, υποχρεώθηκαν οι ηγεμόνες να παραχωρήσουν στους Βενετούς μερικές σημαντικές παραλιακές πόλεις (όπως το Δυρράχιο και τη Σκόδρα).
- Μετά το θάνατο του τελευταίου ηγεμόνα των Balšići οι περισσότερες πόλεις στα παράλια πέρασαν στην εξουσία των Βενετών, ενώ την ηπειρωτική χώρα έλεγχε μια οικογένεια τοπικών ευγενών, οι Crnojevići (1427-1499).

Οθωμανική προέλαση

- Μετά την κατάκτηση των σερβικών εδαφών, της Βοσνίας και της Ερζεγοβίνης από τους Οθωμανούς, το Μαυροβούνιο διεξήγαγε σκληρές μάχες με τους Τούρκους, συμμαχώντας άλλες φορές με τους Αλβανούς του Σκεντέρμπεη και άλλες με τους Βενετούς.
- Η οθωμανική προέλαση όμως δεν ανακόπηκε. Τελικά το 1499 η χώρα κατακτήθηκε από τους Τούρκους και ενσωματώθηκε διοικητικά στο σαντζάκι της Σκόδρας.

Βιβλιογραφία (1/2)

- Ditten, H, “Bemerkungen zu den ersten Ansätzen zur Staatsbildung bei Kroaten und Serben im 7. Jh.”, στο: V. Vavřínek (επιμ.), *Beiträge zur byzantinischen Geschichte im 9.-11. Jhd.*, Prag 1978, σσ. 441-462.
- Ferjančić, B., “Dolazak Hrvata i Srbana Balkanskopoluostrovo”, *Zbornik Radova Vizantološkog Instituta* 35 (1996) 117-154.
- Ferluga, Ja., *Byzantiska uprava u Dalmaciji*, Beograd 1957.
- Fine, J.V.A., *The Early Medieval Balkans. A Critical Survey from the Sixth to the Late Twelfth Century*, Ann Arbor 1983.
- Fine, J.V.A., *The Late Medieval Balkans. A Critical Survey from the Late Twelfth Century to the Ottoman Conquest*, Ann Arbor 1987.
- Hösch, E., *Geschichte der Balkanländer. Von der Frühzeit bis zur Gegenwart*, München 1999.

Βιβλιογραφία (2/2)

- Κατσόβσκα-Μαλιγκούδη, Γ., *Οι Σλάβοι των Βαλκανίων. Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό τους*, Αθήνα 2004.
- Katičić, R., “Οι αρχές της κροατικής παρουσίας στην Αδριατική”, *Ηπειρωτικά Χρονικά* 24 (1982) 36-72.
- Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μ., *Οι βαλκανικοί λαοί κατά τους μέσους χρόνους*, Θεσσαλονίκη 1992.
- Ostrogorski, G., *Serska oblast posle Dušanovesmrti* [Posebnaizdanja Vizantinološkog Instituta 9], Beograd 1965.
- Srejonić, D. κ.ά., *Istorijasrpskognaroda*, τ. 1: *Odnajstarijihvremena do Maričkebitke (1371)*, Beograd 1981, 21994.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνα 1: Εικόνα 1: Βασίλειο της Ζέτα, 1100 μ.Χ.
Public Domain.

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kraljevina_Duklja_za_vrijeme_Bodina.gif

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αγγελική Δεληκάρη.
«Ιστορία Σλαβικών Λαών. Μαυροβούνιο». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS192/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

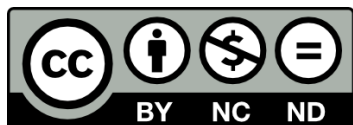

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Αλεξάνδρα Αντωνιάδου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

